

Plán komunitného centra Iňačovce

Ulica : Iňačovce 140

Mesto/Obec : 072 11 Iňačovce

Spracovali:

Odborný garant KC: Mgr. Róbert Adam

Komunitná pracovníčka KC: Silvia Treľová

Odborná pracovníčka KC: Mgr. Adela Godová

Pracovníčka KC: Dominika Cínová

Odborná konzultácia:

Titul, meno, priezvisko Mgr. Monika Horváthová

Február 2022

Obsah

1 História lokality.....	3
1.1 SWOT analýza KC.....	5
2 Mapovanie potrieb.....	5
2.1 Výsledky Mapovania potrieb.....	6
2.2 Demografia.....	8
2.3 Fyzická infraštruktúra.....	9
2.4 Inštitúcie:.....	10
2.5 Neformálna sociálna štruktúra:.....	11
2.6 Informácie o životnom štýle:.....	12
3.0 Potreby, problémy, sny.....	12
3.1 Ciele a úlohy komunitného centra.....	13
3.2 Akčný plán.....	17
4 Monitorovanie plnenia cieľov.....	19
5 Záver.....	20
6 Použitá literatúra.....	20

1 História lokality

Prvá písomná zmienka o obci Iňačovce pochádza z roku 1417 . V obci žije 859 obyvateľov a demografická krivka naďalej rastie. Z celkového počtu 859 obyvateľov je 570 obyvateľov rómskeho pôvodu, čo tvorí 66,4 %. Priemerný vek obyvateľstva je 28 rokov. Z celkového počtu obyvateľov je 431 mužov a 428 žien. Deti do 18 rokov je 300. z celkového počtu obyvateľov je takmer 44,6 % tvorených deťmi a mladými ľuďmi do 25 rokov. Obyvateľstvo je prevažne kresťanského náboženského vierovyznania. V Obci evidujeme 5 vierovyznaní a niekoľko komunít. Najväčšou komunitou žijúcou v obci Iňačovce je Rómska komunita 80% členov tejto komunity žije na miestnej osade.

Potreba vzniku Komunitného centra v Iňačovciach vychádzala z aktuálneho diania sa v obci a potreby socializácie viacerých skupín v obci. Vedenie obce sa rozhodlo v roku 2015 zapojiť do projektu NP KC. V rámci tohto projektu začali prvé aktivity smerujúce k riešeniu nepriaznivej situácie v obci prostredníctvom komunitnej práce. Obec sa takisto rozhodla v rámci Lokálnej stratégie Komplexného prístupu k riešeniu Rómskych komunít , postaviť nové Komunitné centrum. Po skolaudovaní komunitného centra sa komunitná práca v obci naplno rozbehla, nakoľko nová budova KC poskytovala všetky potreby a podmienky pre prácu s cieľovými skupinami. Poslaním komunitného centra je prostredníctvom komunitnej práce zveľaďovať komunitu – obec Iňačovce, vrátane riešenia problematiky, vylúčeného marginalizovaného rómskeho obyvateľstva, ktoré tvorí podstatnú časť obecnej komunity, a to s cieľom sociálnej integrácie a inklúzie.

Hlavným cieľom komunitného centra je napomôcť pozitívnej sociálnej zmene v obci a to činnosťami :

- aktivizácia a mobilizácia obyvateľov komunity s cieľom zvyšovania participácie na verejnom živote obce a spoločnosti ako takej
- Podpora aktivít vedúcich k zblížovaniu majoritného a minoritného obyvateľstva miestnej komunity
- Zlepšovanie sociálnej situácie obyvateľov miestnej komunity
- Rozvíjanie spolupráce a sieťovanie subjektov, ktoré môžu napomôcť pri riešení problémov v oblasti komunitného rozvoja
- Preventívne pôsobenie, napríklad prostredníctvom podpory efektívneho trávenia voľného času, vzdelávania a zvyšovania kvalifikácie, efektívneho riešenia konfliktov, zdravého životného štýlu a životného prostredia, v oblasti bývania, prístupu

k finančným prostriedkom, právnej pomoci, zamestnaniu a pod., obyvateľov miestnej komunity.

Historické kauzality, ktoré ovplyvňovali život v obci :

Prvotný názov obce bol Solmus z r.1711 – názov odvodzovaný , pretože sa tu nachádzalo veľa sokolov, alebo v dedine bývali chovatelia sokolov. Asi najväčšou dominantou obce je Iňačovská storočná studňa, Rybničná sústava, ktorá sa nachádza za obcou pri rieke Čierna voda, kadiaľ vedie náučný chodník „Vtáčím rajom“. Dominantou obce je aj športový klub založený v r. 1945 TJ Sokol Iňačovce.

Poskytovateľ sociálnej služby má vypracovanú strategickú víziu , poslanie a ciele so zameraním na podporu a rozvoj individuálnych potrieb prijímateľov sociálnej služby, zameraný na zachovanie obnovu a rozvoj schopností viesť samostatný život a na podporu jeho začlenenia do spoločnosti.

1.1 SWOT analýza KC

SWOT Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Vysoký záujem OCÚ a KC riešiť problematiku marginalizovaných komunit - Odbornosť, dobre vystavaný pracovný tím KC - Sieťovanie, dobrá spolupráca medzi KC a aktérmi činnými v komunite (TSP, MOPS, APZ, ZŠ, MŠ, OCÚ, PZ, Lekári ...) - Existencia funkčnej Rady komunitného centra - Rešpektovanie zamestnancov KC zo strany komunity <p>Vysoká úroveň interiérových priestorov a technickej vybavenosti KC.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slabý telefónny signál a slabé internetové pripojenie v dôsledku nedostatočného pokrytia celej obce - Väčšia vzdialenosť KC od rómskej osady (90% rómskej populácie v obci - Slabé finančné zabezpečenie na prácu s komunitou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjajúce sa dobrovoľníctvo – rozvoj komunitnej práce - Možnosť nadviazania spolupráce so sponzormi v okrese za účelom prilepšenia finančného prilepšenia pre činnosť KC. - Využívanie obecných médií (rozhlas, obecná informačná tabuľa) - Nadväzovanie novej spolupráce s inštitúciami v našom okrese - Rozvíjajúca sa rada KC 	<ul style="list-style-type: none"> - fungovanie národného projektu = fungovanie KC - Možné zmeny po komunálnych voľbách - Neistá pandemických situácia v SR

2 Mapovanie potrieb

Mapovanie sa realizovalo na základe rôznych životných podmienok a rozličných potrieb v 3 skupinách obyvateľstva, a to medzi obyvateľmi žijúcimi v obci Iňačovce, obyvateľmi žijúcimi na miestnej osade v nájomnej bytovke a obyvateľmi žijúcimi na miestnej osade v rodinných domoch. Na miestnej osade je sústredený najvyšší počet rómskej komunity v obci. Mapovanie sa realizovalo v troch etapách, kde v prvej etape sme využívali ako metódu získavania údajov pozorovanie a v druhej etape, sme získavali informácie polo štruktúrovaným

rozhovorom. V tretej etape sme analyzovali zistenia a pripravili písomný výstup z mapovania. Mapovane realizovali zamestnanci KC Iňačovce.

Mapovanie prebiehalo v týchto oblastiach : bývanie, zdravotného stavu, patologické javy, nezamestnanosť, vzdelanie, vzťahy v komunite, kontakt s inštitúciami.

Rómska komunita v obci Iňačovce je zapojená do rady Komunitného centra , ktorá pozostáva zo 6- členov. Opatrenia, ktoré sa prednesú v rade KC sa ďalej prerokovávajú na obecnom zastupiteľstve. Pravidelne sa prerokujú problémy, ktoré trápia občanov obce v nepriaznivých životných situáciách jednotlivcov, rodín, skupín a riešení celkovej situácií v obci. Pri riešení týchto situácií máme veľmi úzku a kvalitnú spoluprácu najmä s vedením obce, pracovníkmi TSP. či MOPS. Máme nadviazanú spoluprácu s materskou školou a základnou školou , pri vzdelávaní detí. Spolupráca s uvedenými inštitúciami je dlhodobá a plánujeme ju aj naďalej rozvíjať.

2.1 Výsledky Mapovania potrieb

Zhrnutie Potrieb: Nájomná bytovka / Lokalita mapovania

Na základe výsledkov mapovania v danej komunite, si samotná komunita zadefinovala nasledujúce potreby. Členovia komunity majú potrebu zamestnať sa a však len v mieste svojho bydliska. Obyvatelia komunity nie sú ochotní za prácou cestovať, nakoľko nie sú zvyknutí opúšťať rodiny na dlhší čas. Najradšej by pracovali ako kosiči či vykonávali iné pomocné práce na OCÚ. Ako najväčšiu prekážku brániacu zamestnať sa vnímajú svoju nízku kvalifikáciu a slabé pracovné zručnosti. Medzi svoje potreby členovia komunity zaradujú aj potrebu zabezpečiť si vyšší príjem na zabezpečenie si všetkých každodenných potrieb. Aktuálny spôsob života a príjem zo štátnych sociálnych dávok nepostačuje na pokrytie potrieb rodiny na celý mesiac. Rómovia taktiež vnímajú potrebu zmeny bývania k lepšiemu. Ich potreba je zabezpečiť okná, dvere a rekonštruovať svoje nájomné byty je dosť výrazná.. Potreba zlepšenia vzťahov z majoritou v obci je ďalšou potrebou, ktorú vníma MRK. V oblasti zdravia by MRK. uvítali lepšiu komunikáciu lekárov, resp. lepšie vysvetlenie zdravotného stavu a ďalších postupov. V tejto komunite je ďalšou potrebou zmiernenie, odstránenie fetovania toluénu a užívania alkoholu. So sociálnymi službami poskytovanými v obci sú obyvatelia spokojní.

Zhodnotenie Potrieb: Osada rodinné domy / Lokalita mapovania

Zozbieraním a vyhodnotením dát mapovania potrieb komunity konštatujeme nasledovné potreby:

- Potrebu zamestnať sa a získať pracovné zručnosti, ktoré možno uplatniť v budúcnosti a viedli by k lepšiemu uplatneniu sa a požiadavkám trhu práce.
- Občania nemajú dostatok financií na výber predpísaných liekov v prípade choroby a potrebujú viac informácií o možnostiach a benefítoch zdravotných poisťovní.
- Potreba vybudovania novej prístupovej cesty, nakoľko aktuálna cesta je v dezolátnom stave a je v nej množstvo rozsiahlych a hlbokých dier.
- Potrebu zníženia hluku počas dňa a noci z dôvodu pohybu veľkého počtu detí bez dohľadu a dozoru. Potreba väčšieho pokoja a ticha. Je potreba zavedenia Miestnej občianskej poriadkovej služby -MOPS
- Výrazne zlepšenie spolupráce rodičov detí s asistentom učiteľa na školách.
- Potrebu pracovať na zlepšení povesti, mienky o Rómoch, aby obyvatelia nerómskeho pôvodu žijúci v obci ich vnímali v lepšom svetle a nehodnotili ich na základe stereotypu.
- Odstraňovať, zmierňovať patologické javy v komunite žijúcej v nájomnej bytovke, ktoré ich priamo negatívne ovplyvňujú a vplývajú na ich kvalitu života
- Potreba naďalej pokračovať v činnostiach – službách poskytovaných KC a naďalej ich zlepšovať.

Zhrnutie potrieb: Obec / Lokalita mapovania

- Potreba zavedenia kanalizácie v obci a zlepšenie dostupnosti obchodu a služieb v obci (viac predajni potravín, drogerie)
- Potreba nerómskej časti obyvateľstva obce, aby KC zintenzívnilo prácu s MRK. za účelom zmiernenia negatívnych a patologických javov vyskytujúcich sa v obci. Vplyvom činnosti KC očakávajú obyvatelia obce posun v správaní a spôsobe života MRK v krátkom časovom horizonte.
- Viac podujatí, výletov organizovaných v spolupráci s OCÚ pre verejnosť.

2.2 Demografia

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Iňačovce súčasťou okresu Michalovce. Nadmorská výška je 103 m.n.m. Rozloha obce Iňačovce je 17,35 km² (1735 ha). Hustota obyvateľstva 47,26 obyv./km² a preto patrí k stredne zaľudneným obciam. Symbol erbu vychádza z tradičného zamestnania obyvateľstva. V minulosti a prírodných osobitostí chotára obce. (prevzaté z Heraldický register Slovenskej republiky). V minulosti veľmi významnú úlohu zohráva náboženstvo. Obyvateľstvo podľa náboženských vyznaní : rímsko-katolícka cirkev 98 , grécko-katolícka cirkev : 226, reformovaná kresťanská cirkev : 48, apoštolská cirkev : 112, cirkev bratská : 26, svedkovia Jehovovi: 44, bez vyznania : 60. V obci žije 859 obyvateľov, z toho je 570 obyvateľov rómskeho pôvodu. Veková štruktúra obyvateľstva charakterizuje hlavných ekonomických aktívnych skupín : predproduktívny vek 0-14 rokov , produktívny vek : 15-54 rokov u žien, 15-59 rokov u mužov, poproduktívny vek 55 a viac u žien, 60 a viac u mužov. Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti : národnosť Slovenská muži : 324, ženy : 331 čo spolu tvorí 655 obyvateľov. Čo sa týka nezamestnanosti v MRK. v obci 99% obyvateľov osady je závislých na poberaní sociálnych dávok a rôznych príspevkov. Dôvodom je najmä to, že aktuálny životný štýl a mentalita toho obyvateľstva nedovoľuje vycestovať za prácou. Väčšinu obyvateľstva tvoria malé deti. Muži sa zamestnávajú len výnimočne aj to iba na OCÚ Iňačovce, aby nemuseli cestovať a neopúšťali svoju rodinu. Uprednostňujú pár hodinové „fušky“ u miestnych podnikateľov. Ženy podľa mentality nemajú pracovať a majú ostať v domácnosti a vychovávať deti. Nad tým, aby sa zamestnali ani neuvažujú.

Najväčší počet obyvateľov má ukončené základné vzdelanie. Žije tu do 200 osôb, ktoré nemajú ukončené ani základné vzdelanie a do 30 osôb s ukončeným vysokoškolským vzdelaním. 90% obyvateľov osady ukončí povinnú školskú dochádzku na základnej škole v priemere v 6 alebo 7 ročníku. Ani jeden žiak za posledných 10 rokov neprejavil záujem a nespĺňal podmienky pre štúdium na strednej škole. Ako hlavný dôvod vidíme nepodnetné prostredie a slabá podpora rodičov. Ďalej patologické javy , ktorými sú aj záškoláctvo a následne procesné úkony, ktoré vedú k odsúdeniu rodičov. Naučiť deti písať a čítať je priorita aj miestneho komunitného centra, ktoré deti pravidelne navštevujú.

Súčasný pracovný trh preferuje vzdelaných a skúsených ľudí, za týchto podmienok sa však ľudia z našej komunity nemajú šancu presadiť, nakoľko nemajú skúsenosti a často iba základné vzdelanie.

V prevažnej časti sa na poskytovanie služieb a realizáciu aktivít využívajú priestory KC, ktoré sú výnimočne vybavené. Obec má výrazný záujem a snahu o to, aby obyvateľstvo obce prosperovalo a zvýšila sa tak kvalita života v obci.

Seniorov je v obci Iňačovce početná skupina, ktorá si zakladá na typickom vidieckom živote. Ich kontakt so spoločnosťou je nízky, nakoľko preferujú prácu na záhrade a trávenie času v domácnosti prípadne rodine. Obyvatelia si vzájomne pomáhajú.

Podpora aktivít vedúcich k zblížovaniu majoritného a minoritného obyvateľstva miestnej komunity. Zlepšovanie sociálnej situácie obyvateľov miestnej komunity. Rozvíjanie spolupráce a sieťovanie subjektov, ktoré môžu napomôcť pri riešení problémov v oblasti, komunitného rozvoja.

2.3 Fyzická infraštruktúra

V obci sa nachádza cca 201 domov a jedna obecná bytovka, ktorej vlastníkom je obec. Táto bytovka sa nachádza na miestnej osade, nachádza sa v nej osem nájomných bytov. Niekoľko bytov je pripojených na elektrickú energiu, prívod pitnej vody je spoločný zdroj, ktorý je zriadený obcou. Nie je tam plynová prípojka, kúrenie tuhým palivom, a kanalizácia je v štádiu riešenia. Odpad sypú na zem, hneď po okná svojich bytov, kde vytvárajú nelegálne skládky odpadu. Na miestnej osade je verejné osvetlenie a je asfaltová cesta.

V obci majú obyvatelia rodinné domy spolu so záhradkami. Väčšina domov sú pripojené na elektrinu, plyn a vodu. Chýba však kanalizácia a takisto obyvatelia používajú žumpy. Každý dom má svojho vlastníka. V obci sa nachádzajú poschodové domy, ktoré ponúkajú viac životného priestoru a viac súkromia a žije nich viac generácií. Malé domy, ktoré sú pohodlné na bývanie pre malú rodinu. Stredné domy sú strednou cestou medzi malými domami, ktorým chýba dostatok priestoru, domy strednej veľkosti poskytujú dostatok priestoru na bývanie väčšej rodine a svojim vzhľadom predstavujú dostatočný komfort. Veľké domy spĺňajú požiadavky 5 až 8 člennej rodiny, častokrát sú podpivničené. V obci sú asi 4 novostavby a niekoľko domov sa rekonštruuje. Väčšina obyvateľov je napojená na mestský vodovod a ostatný využívajú svoje studne. Obyvatelia rodinných domov majú kotly na tuhé palivo a je zavedená prípojka na plyn.

Obec Iňačovce je zriaďovateľom materskej škôlky, základnej školy 1. stupňa, túto školu navštevujú výlučne žiaci z MRK. Obec sa zapája do rôznych projektov, na základe toho sa vytvárajú pracovné miesta. V obci sa nachádzajú jedny potraviny – rozličný tovar a večierka.

Jeden zo zamestnávateľov je aj miestny poľnohospodár, ktorý zamestnáva obyvateľov z našej obce na dlhodobé alebo sezónne práce. Ďalší, ktorý zamestnáva je podnikateľ v oblasti rybničnej sústavy, ktorý tiež zamestnáva obyvateľov obce na TPP.

Ostatní obyvatelia pracujú prevažne v meste Michalovce v miestnych priemyselných firmách, výrobe či službách, ktorí dochádzajú za prácou autobusovou dopravou alebo vlastnými autami. Uvedené spôsoby dopravy sú v obci najviac využívané.

Ľudia z komunity najčastejšie a najradšej navštevujú Komunitné centrum, v ktorom je spoločenské vyžitie. Obec v priestoroch Komunitného centra organizuje každý rok ping-pongový turnaj, majáles, futbalový ples. V KC je možnosť organizovať svadby, plesy, jubileá, oslavy, ale aj kary. Komunitné centrum pravidelne organizuje príležitostné akcie akými su napr. Mikuláš, Deň Matiek. Ďalej KC má zriadený Klub seniorov. Seniori majú miesto a iniciatívu, kde sa môžu stretávať spoločne si spestriť svoj čas a vytvoriť alebo prehĺbiť sociálne väzby medzi obyvateľmi.

Deti a mládež majú možnosť zúčastňovať sa aktivít KC a tráviť svoj čas efektívne a zmysluplne a niečo sa nové naučiť. V KC realizujeme všetky typy aktivít podľa potreby. K dispozícií majú miestnosť v KC (ping-pong, stolný futbal, biliardový stôl). V blízkosti KC je multifunkčné ihrisko, ktoré slúži pri realizácii skupinových aktivít s deťmi, mládežou a dospelými.

V obci máme zriadený futbalový klub TJ Družstevník, ktorý organizuje každú nedeľu zápas, na ktorom sa zúčastňujú obyvatelia našej obce a obyvatelia susedných obcí.

2.4 Inštitúcie:

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko a lekára obvodného ako aj detského lekára majú obyvatelia prevažne v meste Michalovce. V obci máme zriadené jedno multifunkčné ihrisko a jedno futbalové ihrisko. V obci je zriadené komunitné centrum a terénna sociálny pracovníci, asistentka podpory zdravia a MOPS. Komunitné centrum v rámci tohto projektu začali prvé aktivity smerujúce k riešeniu nepriaznivej situácie, pracujeme s cieľovými skupinami a poskytuje individuálne a špecializované poradenstvo, skupinové aktivity a realizuje komunitnú sociálnu prácu.

Terénny sociálny pracovníci pôsobia v obci od 1.7.2013, jej cieľom je pomocou odborných aktivít zlepšiť sociálnu situáciu rodín, skupín. Medzi hlavné úlohy TSP patrí aj

poskytovanie základné sociálne poradenstvo a vedenie klienta k svojpomoci. Terénny sociálny pracovníci poskytujú individuálne sociálne poradenstvo pre všetky cieľové skupiny.

Miestna občianska poriadková služba

Miestna obecná poriadková služba dohliada nad poriadkom v obci Iňačovce, počet členov v MOPS sú 4 členovia. Hliadka pôsobí aj preventívne sú nápomocní pri riešení rôznych konfliktov a drobných krádeží v obci.

Základná škola

Základná škola v Iňačovciach je spádovou školou pre deti z obce Iňačovce a deti okolitých obcí. Deti školu navštevujú od 1 po 4 ročník. Škola je umiestnená cca. v strede obce. Školu prevažne navštevujú deti z MRK.

Materská škola

Obec Iňačovce je zriaďovateľom materskej škôlky, ktorú navštevujú rovnako aj deti z majority aj minority. Škôlka sa nachádza v strede obce pri obecnom úrade cca. 800-1000 m. od miestnej osady.

Obecný úrad

Obecný úrad sídli v tesnej blízkosti komunitného centra. Táto samospráva na čele so starostom obce p. L. Mackom, ktorý je výraznou autoritou MRK. OCÚ a starosta obce výraznou mierou prispievajú k riešeniu nepriaznivých sociálnych situácií v MRK.

Najvýznamnejšou sakrálnou pamiatkou obce je miestny gréckokatolícky chrám. Okrem neho má svoje miesto v obci reformovaný kostol. Obec disponuje aj svojou knižnicou, ktorá sa nachádza v priestoroch materskej školy. Čitatelia si môžu prísť na svoje z detskej literatúry ako aj literatúry pre mládež a dospelých.

2.5 Neformálna sociálna štruktúra:

Členovia rómskej komunity sústredenej na miestnej osade v Iňačovciach majú medzi sebou dobré vzťahy, nakoľko väčšina z nich sú príbuzný. Každú rodinu spája s inou rodinou nejaké puto, na základe ktorého sa navzájom rešpektujú. Osada je veľmi súdržná a obyvatelia držia spolu, sú ochotní si pomáhať a navzájom sa rešpektovať, morálne sa podporovať.

V komunite sa nájdu dvaja členovia, ktorí sú nepísanou autoritou medzi ostatnými obyvateľmi na osade. Zároveň veľkou autoritou v MRK je starosta obce, ktorého rešpektujú. Ten má vážny záujem o to, aby obyvateľstvo obce prosperovalo a zvýšila sa tak kvalita života v obci. Vzťahy medzi majoritou a minoritou žijúcou na osade nie sú veľmi dobré, často dochádza k hádkam, konfliktom najmä z dôvodu rozličného spôsobu života. Obyvatelia osady sú vnímaný ostatnými obyvateľmi ako tí, ktorí môžu ale nechcú sa prispôbiť a život, ktorý vedú im vyhovuje. Spoločne sa stretávajú len na spoločenských, kultúrnych, športových podujatiach. Obyvatelia z osady sú spolu v denno-dennom kontakte.

Obyvatelia majority v obci majú medzi sebou priateľské vzťahy. V prípade potreby si neváhajú pomôcť. Tí, ktorí majú spoločné záujmy alebo záľuby sa častejšie navštevujú alebo stretávajú napr. pred miestnym obchodom alebo pri miestnom amfiteátri.

2.6 Informácie o životnom štýle:

Kvalita života MRK sústredených na miestnej osade v porovnaní s ostatnými obyvateľmi obce je oveľa nižšia ako spoločensky uznávaná hranica. Nevyhovujúce bývanie, zanedbaná hygiena. 99% obyvateľstva je nezamestnaných závislých na štátnych sociálnych dávkach, z čoho pramení aj chudoba a sociálne vylúčenie. Obyvatelia MRK si častokrát nemôžu dovoliť kvalitnú a vyváženú stravu, prísun vitamínov, zanedbávajú zdravotnú starostlivosť. Majú obmedzený prístup k službám a takisto nespĺňajú podmienky uchádzačov o prípadne zamestnanie, keďže veľmi často majú ukončené len základné vzdelanie.

Napriek zlým podmienkam na život, sa nájdu jednotlivci alebo rodiny, ktorí majú potenciál zvýšiť svoju životnú úroveň a „vyslobodiť“ sa z osady a prispôbiť sa životnému štýlu, podmienkam majorite. Problémom je však nepodnetné prostredie, ktoré už u malých detí zanecháva dojem inakosti.

Ich spôsob života im neumožňuje premýšľať o budúcnosti, ale prežívajú doslova „zo dňa na deň“. Ich snom a práním zároveň aj želaním je mať nové byty – nové bývanie.

V celej obci nie je vybudovaná kanalizácia. To je najväčším práním obyvateľov celej obce. Výrazne by im to uľahčilo život a skvalitnilo podmienky pre bývanie v obci.

3.0 Potreby, problémy, sny

Medzi potreby Rómskej komunity žijúcej na miestnej osade ako hlavných prijímateľov sociálnych služieb patrí:

- Nové adekvátne bývanie, nakoľko sú aktuálne bytové jednotky výrazne preľudnené, nie sú dostatočne vybavené, nevyhovujúce a vyžadujú závažné úpravy je potrebná výmena.
- Potreba dokončeného vzdelania a následné štúdium na strednej škole- vyučiť sa v odbore, s tým úzko súvisí potreba zamestnať sa uplatniť sa na trhu práce, zlepšenie sociálnych návykov – sociálnej -finančnej situácie.
- Výrazne zlepšenie hygieny a prostredia, v ktorom žijú a likvidácia nahromadeného odpadu.
- V daždivom počasí je cesta veľa blata, tak že sa nedá ani prejsť. Preto by bolo vhodné rekonštruovať cestu a výškovo ju nastaviť oproti okolitému terénu.
- Zamestnať sa a mať stabilný príjem, prostredníctvom ktorého by sa mohla zlepšiť celková životná situácia.

Problémy :

- Alkohol a fetovanie v bytovke, ktoré vyrušuje v nočných hodinách všetkých obyvateľov bytovky
- Časté ochorenia detí - zdravotné problémy,
- pohľadávky-následná exekúcia
-

Najväčším snom obyvateľov miestnej osady je, že sa vybudujú nové samostatné rodinné domy, ktoré budú disponovať vlastnou záhradou a nebudú nijakým spôsobom prepojené s ostatnými nájomníkmi. Snom je tak isto vybudovanie detského alebo futbalového ihriska priamo na osade. Obyvatelia by si priali, aby ich deti mohli študovať, zamestnať sa a mali lepšie životné podmienky ako oni.

3.1 Ciele a úlohy komunitného centra

Oblasť 1: Práca s Detmi a mládežou

- **Zmysluplné trávenie voľného času** - nakoľko deti a mládež v mnohých prípadoch trávia svoj voľný čas potulovaním sa po obci či osade a nemajú žiadne povinnosti, je výraznou pohrebov tejto časti obyvateľstva, aby Komunitné centrum bolo akým si miestom, kde sa môžu stretávať a tráviť svoj voľný čas. V KC sa veľa naučia a svoj čas a energiu budú venovať užitočným veciam.

- **Podpora vzdelania** - Potreba doučovania detí je veľmi výrazná, nakoľko doma deti nevenujú učeniu sa takmer žiadny čas. KC v tejto oblasti má za cieľ napomôcť čo najviac deťom naučiť sa písať a čítať resp. rozvíjať svoje schopnosti a potenciál. Tento cieľ je veľmi podstatný a procese integrácie Rómov do spoločnosti.
- **Osvojenie si pravidiel a pozitívnych vzorov správania sa** - Dodržiavanie pravidiel je v tejto cieľovej skupine problémom. Preto je potrebné prostredníctvom športových záujmových či preventívnych aktivít podporovať a pracovať na osvojenie si pravidiel a pozitívnych vzorov správania sa.
- **Podpora sebadôvery a osobnostného rozvoja** - Členovia tejto skupiny sa nevedia prejavovať, obhájiť sa či pochváliť. Potrebujú potlačiť, osmeliť sa a pracovať na sebadôvere. Musia si veriť, že dokážu to čo aj ostatní ich rovesníci a rozvíjať svoju osobnosť.

Oblasť 2: Dospelý MRK.

- **Podpora zamestnanosti** – Nezamestnanosť v MRK. je veľmi vysoká a zanecháva na sebe výrazne negatívne následky v spôsobe života a podmienkach na život tohto obyvateľstva. Preto je dôležitou úlohou aj KC podporovať zamestnanosť a vyhľadávať jednotlivé pracovné miesta adekvátne schopnostiam jednotlivcov. Dôležitou úlohou je nájsť potenciál a motivovať jednotlivcov k aktivite a snahe riešiť svoju nepriaznivú finančnú situáciu.
- **Podpora hygieny** – Zlá hygiena je jedným zo základných problémov MRK. žijúcej na miestnej osade. Pre zlepšenie životných podmienok je prvom rade potrebné zlepšiť hygienu a starostlivosť o svoje bývanie. Je potrebné obyvateľov naučiť nevytvárať skládky a udržiavať poriadok vo svojom okolí.
- **Podpora bývania / zlepšenie životných podmienok** - Nevyhovujúce podmienky bývania, v ktorých obyvatelia MRK. žijú sú ďalšou problémovou oblasťou. Samotní obyvatelia takmer vôbec neinvestujú do svojich bytov, preto je potrebné aj formou komunitnej práce zlepšovať podmienky bývania a motivovať obyvateľov MRK., aby si svoje bývanie udržiavali a podľa možnosti zveľaďovali.
- **Finančná gramotnosť a oddlžovanie klientov** – Neustály nedostatok financií na pokrytie všetkých nákladov spojených z bývaním a plnením si základných životných potrieb vedie k postupnému zadlžovaniu sa klientov a životu na dlh. Tento model je dlhodobo neudržateľný a vedie k deštrukcii jednotlivca, rodiny. Z tohto dôvodu je za potrebu naučiť jednotlivcov, či rodiny efektívne si rozdeľovať svoje zdroje

a kontrolovať svoje výdavky tak, aby sa nemuseli ku koncu mesiaca sa zadlžiť, preto lebo nemajú ani základne potraviny.

- **Zmiernenie výskytu patologických javov** – Častý výskyt patologických javov, najmä fetovanie toluénu medzi mladými je aktuálny problém, ktorý vnímajú aj samotný obyvatelia MRK. Mnohý sa sťažujú na nepríjemný zápach a hluk v nočných hodinách. Preto aj za ich pomoci je potrebné zmierniť alebo úplne obmedziť fetovanie v miestnej bytovke a prispievať v spolupráci s inými inštitúciami v zmiernovaní aj iných patologických javov.
- **Podpora zdravia** – Svoje zdravie a zdravie svojich detí riešia mnohí obyvatelia MRK. až keď ide „do tuhého“. Takmer nikto neabsolvuje preventívne prehliadky a lekárov kontaktujú sporadicky. Nevykonávajú žiadnu prevenciu v oblasti svojho zdravia a čoraz viac sa dospelí obyvatelia dožívajú nižšieho počtu rokov. Podpora zdravia a informovanosť klientov je preto jedným z ďalších cieľov KC.
- **Zmocňovanie, podpora k svojpomoci** – veľmi dôležitý princíp. Vnútrojnými zdrojmi sú ľudia a vzťahy medzi nimi, prioritou je, aby sa klienti hneď neobracali na komunitné centrum a OCÚ, ale aby vlastnými silami a schopnosťami si vedeli sami najprv pomôcť. Vzťahy vo vnútri komunity sú pre spoluprácu základom, preto im v komunitnej práci venujeme veľa pozornosti.
- **Zlepšenie prístupu k službám a kontaktu s inštitúciami** – Hlasy z lokálnych komunit sú chápané pre nás ako priorita. Priorita komunity komunitnej práci nás dáva do pozície počúvajúcich. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb. Kontakt s inštitúciami (ÚPSVaR), (APZ) a inými sa snažíme denno-dennou spolupracou , aby boli inštitúcie nápomocné pri riešení problémov, ktoré vyplývajú z potrieb komunity. Spolupráca s uvedenými inštitúciami je dlhodobá a plánujeme ju naďalej rozvíjať.
- **Budovanie vzťahov medzi MRK. a majoritou** – Členovia rómskej komunity sústredený na miestnej osade v Iňačovciach majú medzi sebou dobré vzťahy. Každú rodinu spája s inou rodinou nejaké puto. K zlepšeniu vzťahov medzi nimi prispievame v spolupráci s OCÚ podujatiami, ktoré slúžia k zlepšeniu – budovaniu vzťahov medzi MRK a majoritou.

Oblasť 3 : Podpora KC

- **Finančná a materiálna podpora** – Najmä na skupinové aktivity, kde je potreba množstvo spotrebného materiálu ale aj na kancelárske vybavenie. Rovnako je potrebná finančná pomoc aj pri realizácii komunitnej práce. Nakoľko zriaďovatelia nedisponujú takými finančnými balíkmi, aby podporovali každú aktivitu KC bolo by vhodné, aby KC malo nejakú materiálnu alebo finančnú podporu aj z iných zdrojov.
- **Vzdelávanie, supervízia zamestnancov** - Nakoľko sa pri výkone svojej činnosti stretávame s rôznorodou agendou a typov prípadov, problémov, je potrebné neustále kvalitne vzdelávanie sa. Tak tiež je potrebná pravidelná supervízia častejších intervaloch, nakoľko práca v KC je mnohokrát psychický náročná.

Oblasť 4: Seniori

- **Zlepšenie sociálneho kontaktu** – Seniori v obci trávia svoj všetok čas vo svojom domácom prostredí , pričom väčšina z nich žije sama. Preto sa im budeme snažiť v KC vytvoriť miesto, kde sa môžu dôchodcovia stretávať, zabaviť sa , naučiť sa niečo nové či zdokonaľovať svoje zručnosti Hlavným cieľom však nie je niečo sa naučiť ale zvýšiť sociálny kontakt seniorov v obci.

Hlavným cieľom komunitného centra je napomôcť pozitívnej sociálnej zmene v obci a to činnosťami ako napríklad :

- Aktivizácia a mobilizácia obyvateľov komunity s cieľom zvyšovania participácie na verejnom živote obce a spoločnosti ako takej
- Podpora aktivít vedúcich k zblížovaniu majoritného a minoritného obyvateľstva miestnej komunity
- Zlepšovanie sociálnej situácie obyvateľov miestnej komunity
- Rozvíjanie spolupráce a sieťovanie subjektov, ktoré môžu napomôcť pri riešení problémov v oblasti komunitného rozvoja

Preventívne pôsobenie, napr. prostredníctvom podpory efektívneho trávenia voľného času, vzdelávania, a zvyšovania kvalifikácie, efektívneho riešenia konfliktov, zdravého životného štýlu a životného prostredia, v oblasti bývania , prístupu k finančným prostriedkom, právnej pomoci, zamestnania a pod. obyvateľov miestnej komunity.

3.2 Akčný plán

Potreba/ Problém	Cieľ	Úlohy	Aktivity KC	Partneri/Zodpovednosť	Zdroje	Čas
Skvalitnenie bývania v Komunitne MRK.	Rozvíjanie schopnosti a znalosti komunity	Stretnutie komunitnej rady, za účelom stanovenia priorit riešenia nepriaznivých podmienok v oblasti bývania	Vyhodnotenie výstupu z komunitnej rady, konzultovanie reálnosti potrieb.	Silvia Treľová – Komunitný pracovník	Starosta Obce KC Iňačovce	30.4.2022 zrealizovanie Komunitnej rady
	Zmocňovanie komunity	nepriaznivých podmienok v oblasti bývania	Asistovanie pri čerpaní zdrojov, darov z OcÚ, sponzorov	Osoby – vybrané Komunitnou radou	Miestny obyvatelia	31.5.2022 Prvé stretnutie s vedením obce
	Posilnenie vzájomnej spolupráce a podpora spolunažívania komunity	Určiť osoby, ktoré budú zastupovať komunitu pri rozhovoroch s vedením OcÚ, prípadne inými inštitúciami	Asistovanie pri kontakte s inštitúciami, lokálnymi sponzormi, darcami	Nájomníci bytov	Komunita Dobrovoľníci Lokálni sponzori	konzultovanie potrieb komunity
	Riešenie nepriaznivých podmienok bývania komunity	Využiť potenciál komunity	Asistovanie pri kontakte s inštitúciami, lokálnymi sponzormi, darcami Zapojenie dobrovoľníkov Príprava na budovanie tímu lídrov na vyjednávaníe s OcÚ			Do 30.6.2020 začiatok realizácie aktivít Do 30.4.2022

Potreba/ Problém	Cieľ	Úlohy	Aktivity KC	Partneri/Zodpovednosť	Zdroje	Čas
Úprava okolia a skrášlenie prostredia na miestnej osade	<p>Rozvíjanie schopnosti a znalosti komunity</p> <p>Zmocňovanie komunity</p> <p>Posilnenie vzájomnej spolupráce a podpora spolunažívania komunity</p> <p>Zdravšie prostredie na život</p> <p>Viesť komunitu k správnej likvidovaniu odpadu</p>	<p>Stretnutie komunitnej rady, za účelom rozdelenie úloh</p> <p>Stanovenie procesu práce a časového harmonogramu</p> <p>Určiť osoby, ktoré budú zastupovať komunitu pri rozhovoroch s vedením OcÚ, prípadne inými inštitúciami</p> <p>Zodpovednosť a uskladňovanie náradia</p> <p>Sieťovanie</p> <p>Vyhľadávanie darcov, sponzorov</p> <p>Vyčistenie skládok odpadu</p>	<p>Vyhodnotenie výstupu z komunitnej rady, konzultovanie reálnosti potrieb.</p> <p>Asistovanie a pomoc pri sprostredkovaní náradia</p> <p>Asistovanie pri kontakte s inštitúciami, lokálnymi sponzormi, darcami</p> <p>Zapojenie dobrovoľníkov</p> <p>Budovanie tímu lídrov na vyjednávanie s OcÚ</p> <p>Asistencia pri riešení neočakávaných prekážok</p>	<p>Silvia Trefová – Komunitný pracovník</p> <p>Osoby – vybrané Komunitnou radou</p> <p>Nájomníci bytov</p>	<p>Starosta Obce</p> <p>KC Iňačovce</p> <p>Miestny obyvatelia</p> <p>Komunita</p> <p>Dobrovoľníci</p> <p>Lokálny sponzori</p>	<p>30.4.2023 zrealizovanie Komunitnej rady</p> <p>10.5.2023 Stanovenie harmonogramu práce a časového harmonogramu</p> <p>15.5.2023 Predstavenie zámeru a vyjednávanie s OcÚ či inými inštitúciami</p> <p>Do 20.5.2023 začiatok realizácie aktivít</p> <p>Do 30.6.2023 Sieťovanie, vyhľadávanie zdrojov, partnerov, sponzorov</p> <p>30.6.2023 Ukončenie aktivít</p>

		záverečná úprava terénu				
		Výsadba , sejba stravy/ príprava terénu na nový zámer do budúcnosti				

- Podmienkou spolupráce pri zlepšovaní podmienok bývania je mať zaplatené nájomné, prípadne sa dohodnúť na podmienkach splácania dlhov.

4 Monitorovanie plnenia cieľov¹

Monitorovanie plnenia cieľov budeme „merať“ kvalitatívnou formou, kde sa zainteresovaných ľudí budeme formou rozhovoru pýtať či sa nám stanovené ciele spoločne darí dosahovať. S čím boli problémy a čo by sa dalo urobiť inak. V čom vidia silné stránky a na čom je treba popracovať. Našou cieľovou skupinou pri hodnotení cieľov budú obyvatelia MRK. žijúci na miestnej osade, ktorý v danom období využívali služby KC. Do hodnotenia zapojíme aj aktívnych dobrovoľníkov, ktorý v danom období spolupracovali s KC. Na plnenie stanovenia cieľov sa budeme pýtať aj zriaďovateľa sociálnej služby KC. , teda aj starostu obce Iňačovce. Za dôležitý názor považujeme aj názory jednotlivých zamestnancov KC, ktorý danom období pracovali na danom pláne. Hodnotenie plánu využijeme pri vypracovávaní prípadných ďalších plánov alebo dokumentov týkajúcich sa daných cieľových skupín. Využijeme ho ako pomôcku

¹ Pozri Model komunitnej práce v komunitných centrách – kapitolu Plán komunitného centra:
https://bokku.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/MODEL-KOMUNITNEJ-PRACE-2020_finalna-verzia.pdf

pri výkon činnosti KC. Bude slúžiť ako návod pri zlepšovaní výkonu činnosti a napredovaní pri práci s cieľovými skupinami v obci a pri napredovaní – rozvíjaní komunitnej práci v obci

5 Záver

Tento plán komunitného centra je verejný dokument, ktorý je samostatne verejne prístupný. Vychádza zo zistených potrieb cieľových skupín a celkovo z potrieb v lokalite, v ktorej KC pôsobí a sú v kompetencii a možnosti riešenia KC.

Je aktualizovaný spravidla raz ročne.

6 Použitá literatúra

Zákon o sociálnych službách 448/2008 Z.z.

Príručka zlepšenie životných podmienok na lepšej úrovni- EÚ január 2015

Obecná publikácia – Iňačovce r.2017, Dr. M. Molnár, PhDr. Václav Ihnát
www.obecinacovce.sk

Dokumenty vytvorené KC:

- Mapovanie potrieb
- Plán činnosti KC.
- Prevádzkový poriadok